Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Eduard Galușceac
Dosarul nr. 2r-315/26
(2-25180780-02-2r-11022026)

D E C I Z I E

4 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul SRL „Inima Codrului", Gheorghe Străisteanu,

împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 ianuarie 2026, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și 26 ianuarie 2026, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Inima Codrului" către Pretura sect. Buiucani cu privire la obligarea la restabilirea în situația anterioară și încasarea prejudiciului,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 29 decembrie 2025, SRL „Inima Codrului" a depus cerere de chemare în judecată către Pretura sect. Buiucani cu privire la obligarea la restabilirea în situația anterioară și încasarea prejudiciului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 ianuarie 2026, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și s-a dispus de a se respinge cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și timbru, comunicându-i reclamantului despre necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 32 633,51 lei și taxei de timbru în sumă de 200 lei, cu prezentarea originalului chitanței sau notei de plată, certificate de instituţia financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinaţiei plăţii sau a chitanţei care confirmă achitarea taxei de stat/timbru prin Serviciul guvernamental de plăţi electronice (MPay), acordându-i-se un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2026, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Inima Codrului" către Pretura sect. Buiucani cu privire la obligarea la restabilirea în situația anterioară și încasarea prejudiciului. S-a remis reclamantei SRL „Inima Codrului" încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate. S-a explicat reclamantei SRL „Inima Codrului" că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 27 ianuarie 2026 reprezentantul SRL „Inima Codrului", Gheorghe Străisteanu, a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 ianuarie 2026 și 26 ianuarie 2026, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierilor contestate, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Argumentele recurentului:

În motivarea recursului, partea recurentă susține că încheierea instanței de fond este nelegală și neîntemeiată, fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural și material, precum și cu încălcarea dreptului fundamental de acces la justiție.

Recurentul invocă faptul, că instanța de fond nu a efectuat o analiză efectivă și detaliată a situației financiare a părții, limitându-se la o examinare formală a cererii de scutire/reducere a taxei de stat. Or, potrivit jurisprudenței constante a instanței supreme, examinarea unei asemenea cereri impune o evaluare reală și individualizată a capacității de plată a solicitantului.

Astfel, prin Decizia nr. 2ra-915/2019 din 19.06.2019, instanța supremă a reținut că taxele judiciare excesive pot constitui un obstacol real în calea accesului la justiție, iar judecătorul este obligat să examineze efectiv situația materială a părții. De asemenea, prin Decizia nr. 2ra-945/2017 din 14.11.2017, s-a statuat că refuzul scutirii de la plata taxei de stat, în lipsa unei motivări complete privind situația financiară a părții, constituie o încălcare a dreptului garantat de art. 20 din Constituție.

În același sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului consacră obligația instanțelor naționale de a asigura un acces efectiv, și nu iluzoriu, la justiție. În cauza *Kreuz c. Poloniei* (2001), Curtea a reținut că impunerea unor taxe judiciare disproporționate în raport cu veniturile reclamantului poate constitui o încălcare a art. 6 §1 din Convenție. În cauza *Weissman și alții c. României* (2006), s-a constatat că lipsa unei analize individualizate a situației financiare atrage încălcarea dreptului de acces la instanță. Totodată, în cauza *Apostol c. Georgiei* (2006), Curtea a subliniat că instanțele sunt obligate să verifice în mod real capacitatea financiară a reclamantului, nu doar formal probele depuse.

Totodată, recurentul invocă aplicarea eronată a art. 85 CPC, întrucât instanța de fond nu și-a exercitat rolul activ în proces. Deși avea posibilitatea și obligația de a solicita informații suplimentare sau de a clarifica situația materială a părții, instanța a omis să procedeze astfel, limitându-se la respingerea cererii în baza unui probatoriu considerat insuficient.

În acest sens, prin Decizia nr. 2ra-104/2022 din 14.02.2022, instanța supremă a reținut că judecătorul este obligat să analizeze detaliat probele privind starea materială a părții înainte de a respinge cererea de scutire, inclusiv prin valorificarea rolului său activ în administrarea probelor. În al treilea rând, recurentul susține că soluția de restituire a cererii reprezintă o măsură excesivă și disproporționată, contrară standardelor europene privind accesul la justiție.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, formalismul procedural nu poate prevala asupra dreptului efectiv de acces la o instanță. În cauza *Zubac c. Croației* (2018), Curtea a reținut că aplicarea rigidă a normelor procedurale, fără o analiză a circumstanțelor concrete, poate conduce la o încălcare a art. 6 din Convenție.

De asemenea, în cauza *Bellet c. Franței* (1995), s-a statuat că dreptul de acces la justiție trebuie să fie practic și efectiv, iar nu teoretic și iluzoriu. În același spirit, în cauza *Bărbulescu c.*

României (2017), Curtea a subliniat necesitatea evaluării circumstanțelor individuale ale fiecărei cauze.

Prin urmare, recurentul consideră că instanța de fond a adoptat o abordare excesiv formalistă, fără a analiza în mod real situația sa materială și fără a asigura un just echilibru între cerințele procedurale și dreptul fundamental de acces la justiție.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil a constatat că, încheierea recurată a fost emisă la 26 ianuarie 2026, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 27 ianuarie 2026. Astfel, Colegiul conchide că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că, recursul este neîntemeiat și pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art. 166 şi 167 alin.(1) lit. a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că la data de 29 decembrie 2025, SRL „Inima Codrului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Buiucani, solicitând obligarea la restabilirea situației anterioare și încasarea prejudiciului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 5 ianuarie 2026, instanța de fond, constatând neîndeplinirea condițiilor legale privind achitarea taxei de stat și a taxei de timbru, a dispus nepunerea în curs a cererii și a acordat reclamantului un termen de 5 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, indicând în mod expres obligația de a prezenta dovada achitării taxei de stat în sumă de 32 633,51 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

Cu toate acestea, reclamantul nu a prezentat în termenul acordat dovada achitării taxelor stabilite și nici nu a înlăturat în alt mod neajunsurile constatate de instanță.

În aceste condiții, instanța de fond, prin încheierea din 26 ianuarie 2026, în mod legal a dispus restituirea cererii de chemare în judecată.

Colegiul subliniază că instituția „nepunerii în curs a cererii” urmată de restituirea acesteia în cazul neconformării reprezintă un mecanism procedural menit să asigure respectarea cerințelor minime de formă și fond ale acțiunii civile, precum și buna administrare a justiției. Această procedură nu are caracter sancționator, ci unul preventiv și disciplinar, oferind părții posibilitatea reală de a remedia deficiențele constatate.

În ceea ce privește susținerile recurentului referitoare la pretinsa încălcare a dreptului de acces la justiție, Colegiul reține că acestea sunt neîntemeiate.

Dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, ci poate fi supus unor condiționări procedurale rezonabile, inclusiv obligației de achitare a taxelor judiciare, atât timp cât acestea urmăresc un scop legitim și nu afectează însăși esența dreptului. Or, în speță, reclamantului i s-a oferit posibilitatea de a solicita scutirea sau reducerea taxei de stat, însă cererea în acest sens a fost respinsă, iar această soluție nu a fost înlăturată prin prezentarea unor probe suplimentare relevante.

Mai mult, Colegiul reține că reclamantul nu a făcut dovada imposibilității obiective de a achita taxa de stat, limitându-se la invocări generale, neînsoțite de un probatoriu pertinent și concludent, care să permită instanței o evaluare reală și concretă a situației sale financiare.

În acest context, Colegiul subliniază că reclamanta SRL „Inima Codrului” nu a prezentat nici un înscris, care să confirme suspendarea activității economice, lipsa veniturilor sau existența unor circumstanțe excepționale care ar justifica imposibilitatea achitării taxei de stat și a taxei de timbru. Or, în lipsa unor asemenea dovezi, instanța nu poate concluziona asupra incapacității de plată doar în baza unor afirmații generale, întrucât sarcina probei în susținerea cererii de scutire sau reducere a taxei de stat revine părții care o invocă.

În aceste condiții, nu poate fi reținut caracterul excesiv sau disproporționat al măsurii dispuse de instanța de fond, restituirea cererii de chemare în judecată constituind o consecință directă și legală a neexecutării obligațiilor procesuale de către reclamant.

Totodată, Colegiul subliniază că restituirea cererii nu împiedică accesul ulterior la justiție, reclamantul având posibilitatea de a depune o nouă cerere de chemare în judecată, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv în ceea ce privește achitarea taxelor judiciare sau justificarea temeinică a unei eventuale cereri de scutire.

Prin urmare, soluția instanței de fond este una proporțională, justificată și conformă cadrului normativ aplicabil, nefiind de natură să aducă atingere dreptului la un proces echitabil.

În concluzie, Colegiul nu are o altă soluție legală, decât a respinge cererea de recurs, deoarece partea nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea instanței de fond, prin care nu s-a dat curs cererii și, în consecință, instanța nu avea o altă opțiune legală, decât a restitui cererea. Or, exonerarea arbitrară a reclamantului de sancţiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, potrivit cărora instanţa de judecată are obligaţia de a asigura aparenţele de imparţialitate şi de a nu admite acte de intervenţie arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligaţia concretizată şi de jurisprudenţa Curţii Constituţionale, potrivit căreia una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor, stabilite de Constituţie şi legi, or, instanţele de judecată nefiind o excepţie în acest sens (Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998).

Astfel, după cum a fost indicat anterior, potrivit art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, în cazul neîndeplinirii indicaţiilor instanţei de judecată din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, instanţa o va restitui. Prevederile normei citate nu lasă la discreţia instanţei aplicarea sancţiunii procedurale, deoarece dispoziţiile legale au un caracter imperativ şi produc efecte procedurale *ex jure* pentru reclamant cu titlu de consecinţă a neîndeplinirii în interiorul termenului instituit de instanţa de judecată, în vederea remedierii neajunsurilor din cererea cu care instanța a fost sesizată.

În această ordine de idei, Colegiul reţine şi dispoziţiilor art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora părţile au obligaţia să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale, iar conform prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, îndeplinirea defectuoasă a unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile, stabilite, la caz, de art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condițiile stabilite de reglementările procesuale civile în vigoare.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil conchide de a respinge recursul ca neîntemeiat şi de a menține încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 ianuarie 2026 și 5 ianuarie 2026.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul SRL „Inima Codrului”, Gheorghe Străisteanu.

Se mențin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 ianuarie 2026, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și 26 ianuarie 2026, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Inima Codrului” către Pretura sect. Buiucani cu privire la obligarea la restabilirea în situația anterioară și încasarea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Constantin Roșca